

Koll på unga

Ett stöd för statliga myndigheter att ta tillvara ungdomsperspektivet

Om Koll på unga

Detta är det första i en serie av åtta elektroniska utskick som MUCF gör för att stödja erfarenhetsutbyte och kunskapsdelning mellan statliga myndigheter i hur ungdomsperspektivet kan tillämpas och integreras i våra verksamheter. Här beskriver vi övergripande den nationella ungdomspolitikens ambitioner, vi tar upp statliga myndigheters roll och ansvar för att främja goda levnadsvillkor för unga.

[Läs mer](#)

Unga medborgare

I Sverige lever närmare 1,6 miljoner personer mellan 13 och 25 år. Ungdomspolitikens uppgift är att skapa goda och likvärdiga förutsättningar för barn och unga i Sverige. Unga omfattas av de mänskliga rättigheterna som de uttrycks i grundlagar och i Sveriges konventionsåtaganden. Det tydliggörs särskilt genom vår barnrätts- och ungdomspolitik.

[Läs mer](#)

Ungdomspolitik

"Alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen"

Ungdomspolitikens mål relaterar till målen för barnrättspolitiken och EU:s ungdomsstrategi, det handlar både om att alla unga har rätt att komma till tals i frågor som rör deras eget liv. Som att bygga upp och ta fram kunskap om deras olika villkor.

[Läs mer](#)

En källa till kunskap

Den nationella ungdomspolitikens är styrande för statliga myndigheter och vägledande för landsting, regioner och kommuner. Det ungdomspolitiska uppföljningssystemet består av tre delar som var och en för sig bidrar till kunskap om unga om ungas egna perspektiv på sina levnadsvillkor.

[Läs mer](#)

Lika men olika

Barn och unga är till synes lika men har mycket olika behov och förutsättningar.

Att anamma ett ungdomsperspektiv handlar om kunskap, arbetssätt och attityder.

Det speglar synen på ungdomar som fullvärdiga och kompetenta medborgare i det demokratiska samhället och ska bemötas med respekt i alla sammanhang.

[Läs mer](#)

Goda exempel

Här kan du läsa om aktuella ämnen, möten med andra myndigheter samt goda exempel.

[Läs mer](#)

Nästa brev kommer i september!

Vill du vara med och påverka innehållet i nästa brev eller bara vill ställa några frågor kring brevet, kan du kontakta Berit Israelsson på MUCF.

e-post: berit.r.israelsson@mucf.se

Fortsättning ...

Om Koll på unga

Vi beskriver även vad ett ungdomsperspektiv innebär i praktiken samt ger tips på vidare läsning och kunskap om unga.

Vår ambition är att erbjuda stöd, inspiration och förslag på metoder för hur ett systematiskt och långsiktigt integreringsarbete av ungdomsperspektivet kan genomföras och organiseras.

I varje utskick presenterar vi hur andra myndigheter arbetar och i detta utskick möter du Socialstyrelsen och Statens medieråd som beskriver hur de arbetar med tillämpningen av ungdomsperspektivet.

Vi kommer även erbjuda omvärldsbevakning, relevanta rapporter, tips om konferenser och nyheter.

Det finns inga färdiga och tydliga svar!

Statliga myndigheters verksamheter skiljer sig åt vad gäller uppdrag, storlek och struktur. Vissa myndigheter har i uppdrag att bedriva tillståndsprövning och tillsyn medan andra ansvarar för bidragshantering eller kunskapsproduktion. Arbetet med ungdomsperspektivet behöver därför utvecklas med utgångspunkt i den egna verksamheten.

Förändring och utveckling tar tid och är en ständig pågående process, vilket även gäller för att tillämpa ett ungdomsperspektiv. Vår förhoppning är att du efter vårt sista utskick ska ha inspirerats att antingen påbörja eller fortsätta ert arbete med utökad kunskap om unga som kan berika den egna verksamheten.

Ju fler desto bättre!

Utskicket kan användas av alla som förväntas inkludera ungdomsperspektivet i sin planering, genomförande och uppföljning av beslut och insatser i sitt dagliga arbete.

Målgruppen är ledning och enhetschefer, såväl som samordnare, handläggare och utredare. Vissa avsnitt kommer därför kanske kännas mer relevanta än andra. Samtidigt behövs en samsyn och förankring i alla led för ett framgångsrikt integreringsarbete.

Vilken ambitionsnivå ni väljer är upp till er, vår målsättning är dock att det ska finnas något för alla!

Sprid gärna utskicken till kollegor eller andra som du tror vill lära sig mer om hur man tillämpar ungdomsperspektivet i sitt dagliga arbete.

Hälsningar Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)

Fortsättning ...

Unga medborgare

Ungdomspolitikerna ska tillsammans med barnrättspolitikerna bidra till och säkerställa att barn och unga får samma rättigheter och möjligheter som andra grupper i samhället.

Barnombudsmannen och MUCF har regeringens uppdrag att stärka och sprida kunskap bland beslutsfattare och yrkesverksamma i kommuner, landsting och regioner om barnrätts- och ungdomsperspektiv.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) och Barnombudsmannen har tillsammans producerat en film som enkelt förklarar hur de båda politikområdena kompletterar och överlappar varandra.

Filmen vänder sig till kommuner, landsting och regioner men riktar sig i sak lika mycket till statliga myndigheter.
www.youtube.com/watch?v=xI7oHI92jn0

www.mucf.se

www.barnombudsmannen.se

Ungdomspolitikens mål

Då räcker inte enbart ålder och kön som parameter. Utmaningen ligger i att behandla ungdomsgruppen som en heterogen grupp där många olika behov finns och behöver tas i beaktande.

Ungdomspropositionen 2014
www.regeringen.se/rattsdokument/proposition/2014/03/prop.-201314191/

Barnrättspolitiken
www.mucf.se/sites/default/files/barnratt-och-ungdom.pdf

EU:s ungdomsstrategi
www.mucf.se/ungdomspolitiskt-samarbete-i-eu

Fortsättning ...

En källa till kunskap

Den första delen består av en årlig redovisning av ett 50-tal indikatorer. Statistiken redovisas av 12 olika myndigheter som var och en ansvarar för att följa upp en eller flera av dessa indikatorer. Redovisningen sker i webbportalen **ungidag.se** och är offentlig för den som vill få en överblick i hur ungas levnadsvillkor ser ut och förändras över tid. Den andra delen består av årliga tematiska fördjupningar som publiceras av MUCF i rapportserien Fokus. Temat beslutas av regeringen i budgetpropositionen. Den tredje delen består av återkommande studier om ungas attityder och värderingar som också den genomförs av MUCF. Studien är en nationell enkätstudie som genomförs vart 5:e år och nästa studie planeras till 2018–2019. Den senaste attityd och värderingsstudien heter *Unga med attityd 2013*.

Det ungdomspolitiska uppföljningssystemet kan vara till nytta inte enbart för regering och riksdag utan även för statliga myndigheter, såväl som våra länsstyrelser som våra sektorsmyndigheter.

Uppföljningssystemet innehåller kunskap om unga som vi gemensamt kan ha nytta av och som ett flertal myndigheter är med om att ta fram.

Ung idag
www.ungidag.se

Max18
max18.barnombudsmannen.se

Ungidag 2017 - En fördjupad studie av ungas levnadsvillkor
www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/ung_idag_2017.pdf

Unga med attityd 2013
www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/publikation-unga-med-attityd2013.pdf

Fortsättning ...

Lika men olika

Som statlig tjänsteman arbetar du på uppdrag av samtliga medborgare, även barn och unga. Det innebär att du i ditt dagliga arbete behöver beakta denna medborgargrupp. Unga består av en mångfald individer med olika förutsättningar, kön, könsidentitet eller könsuttryck, sexuell läggning, etnicitet och funktionsvariation. Ju mer du kan och vet om ungas levandsvillkor desto enklare blir det att göra bedömningar i hur olika frågor berör unga.

Att anlägga ett ungdomsperspektiv är ett verktyg för att synliggöra heterogeniteten i denna grupp. Konkret kan ungdomsperspektivet beskrivas som att det vilar på två ben, ett som handlar om att ha välgrundad kunskap om ungas livsvillkor samt statistik om unga som går att bryta ner på relevanta bakgrundsfaktorer som kön, åldersgrupp. Det andra benet handlar om att ta in ungas och ungdomsorganisationers egna perspektiv gällande aktuella teman och frågor. Ungdomsperspektivet består med andra ord inte enbart av att beakta ungas perspektiv utan framförallt om välgrundade kunskaper.

Trots att de flesta unga har goda levnadsvillkor i Sverige finns grupper av unga som möter särskilt stora utmaningar, bland annat unga nyanlända, unga som lever i socioekonomiska utsatta områden, unga hbtq-personer och unga med variationer och nedsättningar i sina funktioner. Den kunskapen behöver samhället och offentlig förvaltning ta hänsyn till vid planering och genomförande av insatser.

Stödjande och stärkande om unga hbtq-personer
www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/stodjande-och-framjande-20161219.pdf

Fokus 12 om unga med funktionsnedsättning
www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/wwwfokus12version3.pdf

15 filmer om unga och jämställdhet
www.mucf.se/filmer-om-unga-och-jamstalldhet

Fokus 16 – DEL 1: om unga nyanlända
www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/fokus16-del1.pdf

Fokus 16 – DEL 2: om unga nyanlända
www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/fokus16-del2.pdf

Fortsättning ...

Goda exempel

Vad gör Statens medieråd och Socialstyrelsen kring ämnet klicka på logotypen för att läsa mer:

Statens medieråd

 Socialstyrelsen

Statens medieråd

Statens medieråd ska verka för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda dem från skadlig mediepåverkan. Myndigheten ska följa medieutvecklingen när det gäller barn och unga samt sprida information och ge vägledning om barns och ungas mediesituation. Myndigheten ska fastställa åldersgränser för film som är avsedd att visas för barn under 15 år enligt lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt.

Barnkonventionen är viktig i vårt arbete

Barnkonventionens syn på barn som kompetenta och handlingskraftiga samt att de har rätt till stöd och skydd ligger i linje med myndighetens uppdrag att verka för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda dem från skadlig mediepåverkan (förordning 2010:1923).

Myndigheten ska vidare i enlighet med ovanstående förordnings andra paragraf "... tillvarata barns och ungas egna erfarenheter".

Myndigheten bildades 2011 och sedan dess har det funnits metoder för att integrera ett barnperspektiv i verksamheten, vilket handlar om att förstå barnets livsvillkor och förutsättningar. Denna kunskap får vi genom bland annat forskning och enkätundersökningar.

Genom intervjuer och barnpaneler får vi också insikt om barns egna tankar, idéer och perspektiv.

I syfte att omsätta barnkonventionen i handling har behovet av att synliggöra den i såväl interna styrdokument som externa rapporter vuxit fram. En avsikt har varit att integrera arbetet i myndighetens ordinarie processer.

Några hållpunkter i arbetet med att synliggöra unga

- 2014 tog myndigheten fram rapporten Modell för att inhämta barns och ungas perspektiv på sin medievardag.

- 2015 började arbetet med att systematiskt se över både barnperspektivet och barnets perspektiv i verksamheten.

- 2016 fastställdes en policy för barnperspektivet med en barnchecklista som en del av myndighetens projektcykel.

- 2017 har vi ambitionen att undersöka gruppen unga vuxna, en utvidgning av verksamheten som också stämmer överens med målet i regeringens ungdomspolitik.

Vi involverar barn och unga

I verksamheten är barn direkt involverade i referensgrupper, barnpaneler och enskilda intervjuer samt i ett antal enkätstudier. Vi har byggt upp en struktur där policyn är det övergripande styrdokumentet och utifrån detta har barnchecklistor skapats i syfte att synliggöra barnperspektivet inom olika projekt.

Utifrån policyn samverkar vi också med andra myndigheter för att utveckla arbetet med att stärka barns rättigheter. Vi delar bland annat våra erfarenheter med övriga mediemyndigheter (Myndigheten för press, radio och tv samt Myndigheten för tillgängliga medier).

Framgångsfaktorer och utmaningar

En förutsättning för att arbetet med att samla in ungas röster ska få effekt är att det är väl förankrat i ledningsgruppen och styrs från denna samt att all personal får kontinuerlig information.

Så fångar vi barnperspektivet

Strukturen för att fånga barnperspektivet är uppbyggd kring frågorna varför, när, var och hur?

Ett exempel på en metod för att ta reda på barns synpunkter är de barnpaneler som genomförs i arbetet med filmgranskningen.

Varför genomförs barnpaneler?

Policy: "Barn och unga ska ges möjlighet att framföra och få respekt för sina åsikter i frågor som berör dem" (artikel 12).

När ska barnperspektivet uppmärksammas?

Projektcykel: "Uppfyller projektet myndighetens interna rutiner och policyer samt tillvaratas barn-, miljö- och jämställdhetsperspektiven?"

Var ska det dokumenteras?

Barnchecklista: "Har berörda barns egna perspektiv beaktats?" Barns perspektiv används till att utveckla filmgranskarnas kompetens och hålla dem uppdaterade om barns medieupplevelser, något som underlättar arbetet med att fastställa åldersgränser.

Hur går det till (metod)?

En grupp barn ser en film tillsammans med filmgranskarna, de intervjuas i mindre grupper och får ge sin syn på hur de upplevt filmen utifrån olika frågeställningar. Ett konkret exempel

Vad är skillnaden mellan spännande och läskigt?

"Alltså skillnaden mellan spännande och läskigt det är att eeh spänning det är att typ så här när man verkligen vill veta vad som händer och man sitter så här kom igen, kom igen, och läskigt det är när man inte vågar liksom kolla när det kanske är någonting när de bråkar som man absolut inte vill att det ska hända."

En sådan beskrivning kan användas i filmgranskarnas diskussioner och bedömningar när de tillämpar lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt.

Reflektion kring relevansen av ungdomsperspektivet

Förutsättningar för att kunna ta fram kunskap om medierelaterade vanor och livsbetingelser utifrån olika målgrupper skapas om det finns en förankrad syn på vikten av att ta tillvara barns och ungas erfarenheter. Utifrån att vårt uppdrag omfattar alla barn – oavsett förmågor och eventuella begränsningar och att de ska stärkas och skyddas utifrån relevant kunskap – är det viktigt att vi har en struktur för detta.

Mer information

www.statensmedierad.se

Du kan även kontakta: Francisca Benavente

e-post: francisca.benavente@statensmedierad.se

Samverkan viktigt i Socialstyrelsens arbete med att utveckla barns delaktighet internt

Socialstyrelsen har inlett ett utvecklingsarbete vad gäller barns delaktighet internt på myndigheten. Det vill säga att utveckla det arbetet som innebär att myndigheten har direkt kontakt med barn och ungdomar för att samla in information, kunskap, erfarenheter och synpunkter i syfte att använda som underlag antingen för kunskapsmaterial eller för planering och utveckling av myndighetens övergripande arbete.

Som en viktig del av detta arbete anordnade Socialstyrelsen under våren två dialogmöten med organisationer respektive myndigheter. Syftet var att ta del av andra aktörers erfarenheter av just barns delaktighet internt. Samtidigt var Socialstyrelsens förhoppning att dialogmötena skulle leda till ett erfarenhetsutbyte som även kunde gagna de organisationer och myndigheter som deltog.

Tio organisationer och femton myndigheter deltog i de två dialogmötena. Dialogmötet med organisationerna var över en förmiddag och det med myndigheterna var över en hel dag. Var och en av de som deltog fick till uppgift att under ca 10 minuter presentera ett par exempel på barns delaktighet på myndigheten/organisationen, och vilka lärdomar man hade tagit av dessa exempel. Det fanns också ett visst utrymme för frågor och diskussion.

Socialstyrelsen är mycket nöjd över alla de viktiga erfarenheter som delades under dessa dagar. Dessa viktiga erfarenheter kommer utgöra en grundbult för myndighetens fortsatta arbete med barns delaktighet internt. Socialstyrelsens ambition är att ta fram ett internt dokument med samlade förslag på hur man kan arbeta med barns delaktighet inom myndigheten och samlade resonemang kring centrala aspekter att tänka på i detta arbete.

Responsen från de inbjudna organisationerna har varit väldigt positiv! Det var lätt att få organisationerna och myndigheterna intresserade i planeringen inför mötet, och efteråt har många återkommit om hur givande och viktigt mötet var för deras fortsatta arbete med barns delaktighet.

Socialstyrelsen planerar att med utgångspunkt från dessa dialogmöten starta upp ett nätverk på om barns delaktighet internt. Med en levande mejlgrupp och återkommande möten på temat.

Mer information

www.socialstyrelsen.se

Du kan även kontakta: Thomas Jonsland

e-post: thomas.jonsland@socialstyrelsen.se